

VARHAISKASVATUKSEN ASIAKASMAKSUT 1.8.2017 alkaen

Uusi varhaiskasvatuksen asiakasmaksulaki (1503/2016) on vahvistettu eduskunnassa 29.12.2016 ja tulee voimaan 1.3.2017. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksu (päivähoitomaksu) on aiemmin perustunut lakiin ja asetukseen sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksu on perheen bruttotuloihin perustuva kuukausimaksu, joka peritään 11 kalenterikuukaudelta toimintavuoden (1.8.-31.7.) aikana. Jos lapsi on varhaiskasvatuksessa toimintavuoden kaikkina kuukausina ja hän on poissa varhaiskasvatuksesta toimintavuoden aikana muusta syystä kuin sairauden vuoksi enintään kolme neljäsosaa kuukausimaksun perusteena olevien kuukausittaisten varhaiskasvatuspäivien määrästä, voidaan maksu kuitenkin periä 12 kuukaudelta. Poissaolopäiviä laskettaessa otetaan huomioon etukäteen ilmoitetut poissaolot.

Maksuja määrättäessä perheen kokona otetaan huomioon yhteistaloudessa avioliitossa tai avioliitonomaisissa olosuhteissa eläviä henkilöitä sekä molempien samassa taloudessa asuvia alaikäisiä lapsia.

Jos lapsen huoltajat asuvat eri osoitteissa, mutta lapselle järjestetään varhaiskasvatusta vain yhdessä kunnassa, määrätään maksu sen perheen tulojen perusteella, jonka luona lapsella on Väestörekisterin mukainen asuinpaikka. Jos lapselle järjestetään varhaiskasvatusta kahden kunnan alueella, maksu määrätään erikseen molemmissa kunnissa.

Maksun määrä pyöristetään lähimpään euromäärään (esim. 114,60€=>115€).

Varhaiskasvatuksen alkaminen ja päättyminen

Jos lapsen varhaiskasvatus alkaa tai loppuu kesken kalenterikuukauden, maksu määrätään toteutuneen varhaiskasvatusajan mukaan kuukausimaksua pienempänä. Varhaiskasvatuspaikka tulee irtisanoa kirjallisesti.

Kokoaikaisen varhaiskasvatuksen kuukausimaksu

Kokoaikaisen varhaiskasvatuksen kuukausimaksu saa olla enintään perheen koon mukaan määräytyvän maksuprosentin osoittama euromäärä vähimmäistulorajan ylittävästä kuukausitulosta. Asiakkaalta peritään enimmäismaksu, mikäli hakija ei ilmoita perheen tuloja. Perheen nuorimman lapsen kokoaikaisesta varhaiskasvatuksesta perittävä ylin kuukausimaksu on 290 euroa. Ikäjärjestyksessä seuraavan kokoaikaisessa varhaiskasvatuksessa olevan lapsen korkein perittävä maksu on enintään 90% nuorimman lapsen maksusta. Kustakin seuraavasta lapsesta maksu on enintään 20% nuorimman lapsen kokoaikaisesta varhaiskasvatuksesta perittävästä maksusta. Pienin perittävä lapsikohtainen kuukausimaksu on 27 euroa.

Maksuprosentit ja tulorajat:

Perheen koko henkilöä	Tuloraja €/kk	Korkein maksuprosentti	Korkeimman maksun tuloraja €/kk
2	1 915	11,5	4 437
3	1 915	9,4	5 000
4	2 053	7,9	5 724
5	2 191	7,9	5 862
6	2 328	7,9	5 999

Jos perheen koko on suurempi kuin kuusi henkilöä, korotetaan maksun perusteena olevaa tulorajaa 138 eurolla kustakin seuraavasta perheen alaikäisestä lapsesta.

Esimerkiksi: 2-henkisen perheen päivähoitomaksu on 11,5 % 1 915€/kk ylittävästä tulosta. Tulojen jäädessä alle 1 915 euroa kuukaudessa, päivähoito on maksutonta. Yli 4437euron tuloilla peritään korkein maksu.

Osa-aikaisen varhaiskasvatuksen kuukausimaksu

Jos lapsi on varhaiskasvatuksessa vähintään 35 tuntia viikoittain, peritään kokoaikaisen varhaiskasvatuksen kuukausimaksu. Mikäli varhaiskasvatusta käytetään keskimäärin vähemmän kuin 35 tuntia viikoittain, maksu määritellään oheisen taulukon mukaan:

Varattu keskimääräinen viikkotuntimäärä	Maksu % kokopäivämaksusta
Keskimäärin enintään 14h/viikko	30%
Keskimäärin enintään 20h/viikko	50%
Keskimäärin 21-27h/viikko	70%
Keskimäärin 27-35h/viikko	80%
Keskimäärin vähintään 35h/viikko	100%

Laskettaessa lapsen keskimääräistä viikoittaista aikaa varhaiskasvatuksessa, otetaan huomioon varhaiskasvatuksen varattu aika kalenterikuukauden ajalta. Mikäli käytettyjen tuntien määrä ylittyy sovitusta, nousee lasku seuraavaan maksuportaaseen ja asiakkaan kanssa sovitaan uusi hoitosopimus vastaamaan varhaiskasvatuspalvelun tarvetta.

Määrättäessä perheen muiden kuin nuorimman lapsen maksua, käytetään määräytymisen perustana nuorimman lapsen laskennallista kokoaikaisen varhaiskasvatuksen maksua.

Esiopetusta täydentävä päivähoito

Esiopetus on maksutonta, joten kyseinen aika (klo 9-13) huomioidaan varhaiskasvatuksen asiakasmaksua määrättäessä. Syys-, joului- ja talviloman ajalle esiopetuksessa olevan lapsen asiakasmaksuun ei tehdä muutosta. Esiopetuksen päätyttyä, kesä- heinäkuun ajalle, maksu tarkistetaan asiakasmaksuohjeen mukaisesti. Elokuun varhaiskasvatuspalvelun tarve ennen koulun aloittamista katsotaan kuntakohtaisesti ja maksu määräytyy hoidon tarpeen mukaan.

Tilapäinen hoito

Lyhytaikainen, enintään kolme päivää kuukaudessa kestävä päivähoito katsotaan tilapäiseksi. Tilapäisen hoidon päivämaksuna peritään kokopäivähoidosta (yli 5h/pvä) 18euroa ja osapäivähoidosta (enintään 5 tuntia) 12 euroa.

Maksun periminen poissaolon ajalta

Kuukausittainen maksu peritään myös lapsen tilapäisen poissaolon ajalta. Jos lapsi on sairautensa vuoksi poissa varhaiskasvatuksesta yli kymmenen päivää kalenterikuukauden aikana, kyseiseltä kuukaudesta peritään puolet säädetystä kuukausimaksusta. Sairaudesta johtuvan poissaolon kestäessä koko kalenterikuukauden maksua ei peritä lainkaan. Maksua ei myöskään peritä niiltä päiviltä, joina lapsi on poissa varhaiskasvatuksesta isyysrahajaksojen ajan. Jos lapsi on muusta syystä poissa varhaiskasvatuksesta koko kalenterikuukauden, maksuna peritään puolet kuukausimaksusta.

Peruuttamatta jätetystä varhaiskasvatuksesta perittävä maksu

Jos lapsen vanhemmat tai muut huoltajat eivät ota vastaan lapselle haettua ja myönnettyä paikkaa varhaiskasvatuksesta eikä paikkaa ole peruutettu ennen kunnan päätöksen mukaisen varhaiskasvatuksen alkamista, lapsen vanhemmilta tai muilta huoltajilta peritään puolet kuukausimaksusta.

Jos lapsen huoltajat varaavat lapselle varhaiskasvatuspaikan lomansa ajaksi eivätkä peruuta sitä, peritään peruuttamatta jätetystä varhaiskasvatuspaikasta puolet määräytyvästä kuukausimaksusta. Vaikka perheen tulot olisivat niin pienet, ettei lapselle ole määrätty kuukausimaksua, voidaan käyttämättä jätetystä varhaiskasvatuksesta kuitenkin periä pienimmästä perittävästä maksusta.

Maksuton kuukausi

Elokuun aikana varhaiskasvatuspalvelun aloittaneille lapsille seuraava heinäkuu on maksuton. Heinäkuu on maksuton myös, mikäli lapsi on ollut osan em. ajasta kunnallisessa päivähoidossa toisessa kunnassa ja siitä on toimitettu kirjallinen todistus. Mikäli hoitosuhde alkaa myöhemmin kesken toimintakauden, peritään maksu myös seuraavan vuoden heinäkuulta. Mikäli lapsi ei käytä varhaiskasvatuspalvelua ollenkaan koko heinäkuun aikana, heinäkuulta ei peritä asiakasmaksua huolimatta varhaiskasvatuspalvelun aloituksen ajankohdasta.

Kesäaikana lapsen varhaiskasvatuspaikan voi irtisanoa vähintään kahden kuukauden ajalle kesä-elokuussa, jolloin päivähoitomaksua ei peritä ko. ajalta.

Varhaiskasvatuksen maksun määräämisen perusteena olevat tulot

Päätettäessä varhaiskasvatuksesta määrättävästä maksusta otetaan perheen tuloina huomioon lapsen, hänen vanhempansa tai muun huoltajansa sekä heidän kanssaan yhteistaloudessa avioliitossa tai avioliitonomaisissa olosuhteissa elävän henkilön veronalaiset ansio- ja pääomatulot sekä verosta vapaat tulot. Jos kuukausittaiset tulot vaihtelevat, otetaan kuukausitulona huomioon viimeksi kuluneen vuoden keskimääräinen kuukausitulo. Veronalaisena tulona voidaan ottaa huomioon myös viimeksi toimitetussa verotuksessa vahvistetut vastaavat veronalaiset tulot korotettuina niillä prosenttimäärillä, jotka Verohallinto vuosittain antamissaan päätöksissä ennakkoperinnän laskemisperusteista määrää.

Metsätulona otetaan huomioon varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain (1142/2005) 7 §:n 3 momentin mukaan vahvistettu metsän keskimääräinen vuotuinen tuotto hehtaarilta kerrottuna metsämaan pinta-alalla. Tästä määrästä vähennetään 10 prosenttia ja metsätalouden korot. Metsätuloa on lisäksi alennettava palvelun käyttäjän vaatimuksesta, jos tilakohtaisen vuotuisen hakkuumahdollisuuden nettoraha-arvo on metsänhoitoyhdistyksen tai Suomen metsäkeskuksen antaman lausunnon perusteella vähintään 10 prosenttia pienempi kuin metsätulo. Alennus on metsätulon ja hakkuumahdollisuuden nettoraha-arvon erotuksen suuruinen.

Tulona ei oteta huomioon lapsilisää, vammaisetuksista annetun lain (570/2007) mukaista etuutta, kansaneläkelain (568/2007) mukaista lapsikorotusta, asumistukea, tapaturmavakuutuksen perusteella suoritettavia sairaanhoito- ja tutkimuskuluja, sotilasavustusta, rintamalisää, opintorahaa, aikuiskoulutustukea, opintotuen asumislisää, toimeentulotukena maksettavaa toimintarahaa ja matkakorvausta, Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain (566/2005) mukaista ylläpitokorvausta, julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain (916/2012) mukaista kulukorvausta, opintojen johdosta suoritettavia apurahoja ja muita vastaavia avustuksia, perhehoidon kustannusten korvauksia eikä lasten kotihoidon tukea.

Tulojen vähennyksenä otetaan huomioon suoritettavat elatusavut ja tosiasiallisista perhesuhteista johtuvat muut vastaavat kustannukset sekä kiinteistön luovutuksen yhteydessä määräajaksi tai elinkaudeksi pidätetty rahana suoritettava etuus (*syytinki*).

Varhaiskasvatusmaksu määrätään sen maksamisajankohdan tilannetta vastaavaksi joko todettavissa olevien tai arvioitujen tulojen perusteella.

Tulotietojen toimittaminen

Tuloselvityslomake liitteineen toimitetaan kuukauden kuluessa hoitosuhteen alkamisesta varhaiskasvatusjohtajalle. Tuloselvityslomake täytetään ja allekirjoitetaan siinäkin tapauksessa, että huoltajilla ei ole tuloja ja selvitys tulojen puuttumisesta annetaan. Mikäli hakija ei toimita perheen tulotietoja viimeistään kuukauden kuluessa hoitosuhteen alkamisesta, määrätään maksu korkeimman maksuluokan suuruiseksi. Jos perhe ilmoittaa tulonsa myöhässä, maksu määräytyy tulotietojen mukaan sen kuukauden alusta, jolloin tulotiedot on toimitettu. Maksua ei korjata takautuvasti.

Mikäli perhe on hyväksynyt korkeimman maksun varhaiskasvatuspaikkaa hakiessaan, ei erillistä tuloselvitystä tarvitse toimittaa.

Tuloselvityksen liitteet:

- palkkatodistus/palkkalaskelma, josta ilmenee tulokertymä, kertymän alkamisajankohta sekä kertymään sisältyvä lomarahaa ja lomautusjaksot
- jäljennös päivärahapäätöksestä
- todistus opiskelusta tai kurssilla olostä päätös opintotuesta tai -rahasta
- tosite saadusta/maksetusta elatusavusta tai -tuesta
- tosite lapsen tai huoltajan eläkkeestä
- tositteet muista tuloista (vuokra-, osinko-, maa- ja metsätaloustulo)

Yrittäjä:

- OY: palkkatodistus luontaisetuineen, osingot ja palkkiot
- yksityisyrittäjä (t:mi, ky, AY, maanviljelijät): tuloslaskelma ja tase-erittely (jos tuloja ei muuten saada selville käytetään pohjana yel-maksun perusteena olevaa tuloa ja tarkistetaan, kun tiedot on saatavilla)
- metsänomistaja: todistus metsän pinta-alasta ja tieto metsän sijaintikunnasta, metsätalouden korkojen määrä

Viranomaisten tiedonsaantioikeus

Valtion ja kunnan viranomaisen sekä muu julkisoikeudellinen yhteisö, KELA, Eläketurvakeskus, eläkesäätiö ja muu eläkelaitos, vakuutuslaitos, työnantaja sekä työttömyyskassa ovat velvollisia antamaan maksutta ja salassapitosäännösten estämättä varhaiskasvatuksen tehtäviä hoitavan viranomaisen pyynnöstä kaikki hallussaan olevat palvelun käyttäjän ja hänen perheensä taloudellista asemaa koskevat maksun suuruuteen olennaisesti vaikuttavat tiedot ja selvitykset, jotka ovat viranomaiselle annettujen tietojen tarkistamiseksi välttämättömiä. Velvollisuus koskee myös rahalaitos, jos varhaiskasvatuksen tehtäviä hoitava viranomaisen ei saa riittäviä tietoja ja selvityksiä edellä mainituilta tahoilta ja jos on perusteltua syytä epäillä palvelun käyttäjän tai hänen perheensä tai heidän laillisen edustajansa antamien tietojen riittävyttä ja luotettavuutta. Pyyntö on tehtävä kirjallisesti ja sille, jonka tietoja pyydetään, on annettava siitä tieto.

Maksun määrääminen toistaiseksi ja maksun tarkistaminen

Varhaiskasvatusmaksu määrätään toistaiseksi. Maksu on kuitenkin tarkistettava silloin, kun:

- perheen maksukyky on olennaisesti muuttunut
- on ilmeistä, että maksua määrätessä huomioon otettavat perheen olosuhteet ovat muuttuneet
- lapsen varhaiskasvatusaika muuttuu
- maksu osoittautuu virheelliseksi

Jos maksun määräämistä koskeva päätös on ilmeisesti perustunut lapsen vanhempien tai muiden huoltajien antamiin virheellisiin tietoihin, maksu voidaan oikaista takautuvasti enintään vuoden ajalta. Tulojen muuttuessa olennaisesti (+/-5%), tarkistus tehdään siitä kuukaudesta lukien, jolloin uudet tulotiedot on toimitettu.

Maksun hyvittäminen (VAIN PERHEPÄIVÄHOITO)

Perhepäivähoidossa olevien lasten varhaiskasvatuksen asiakasmaksussa hyvitetään ne hoitopäivät, jolloin perhepäivähoitajan vuosi- ja sairausloman tms. aikana vanhemmat järjestävät lapsen hoidon itse. Jotta hyvitys huomioidaan, perheen tulee ilmoittaa itse järjestettävästä hoidosta varhaiskasvatusjohtajalle erikseen ilmoitettavaan päivämäärään mennessä. Mikäli varahoitopaikka on varattu, mutta lapsi ei ole yllättäen ko. paikkaa käyttänyt, maksu peritään normaalina kuukausimaksuna.

Maksun perimättä jättäminen ja alentaminen

Varhaiskasvatuksesta määrätty maksu on jätettävä perimättä tai sitä on alennettava siltä osin kuin maksun periminen vaarantaa palvelun käyttäjän tai perheen toimeentulon edellytyksiä tai lapsen vanhemman tai huoltajan lakisääteisen elatusvelvollisuuden toteuttamista. Maksun alentaminen tai perimättä jättäminen tulee aina tehdä ennen toimeentulotuesta annetun lain (1412/1997) mukaisen toimeentulotuen myöntämistä.

Laskutus ja perintä

Laskutus tapahtuu kalenterikuukausittain jälkikäteen. Jos palvelusta määrättyä maksua ei ole suoritettu eräpäivänä, saadaan vuotuista viivästyskorkoa periä eräpäivästä lukien enintään korkolain (633/1982) 4§ 1 momentissa tarkoitetun korkokannan mukaan. Maksamattomista maksuista lähetetään maksukehotus. Mikäli maksua ei ole suoritettu maksukehotuksessa ilmoitettuun päivään mennessä, maksut siirtyvät perintätoimiston hoidettavaksi. Päivähoitomaksut ovat ulosottokelpoisia.

Muutoksenhaku

Jos maksuvelvollinen on tyytymätön maksupäätökseen, hänellä on oikeus tehdä oikaisuvaatimus sivistyslautakuntaan kirjallisesti 30 päivän kuluessa siitä, kun maksuvelvollinen on saanut päätöksestä tiedon. Sivistyslautakunnan päätökseen voidaan hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi saamisesta.

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta vain, jos korkein hallinto-oikeus antaa valitusluvan.